

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/154
KARAR NO : 2021/324
KARAR TR : 07/06/2021

ÖZET: Davacıların murisinin tarlasını sulamaya giderken elektrik çarpması sonucu hayatını kaybetmesi olayında, davalı Sulama Birli inin hizmet kusuru bulundu u ve ölenin deste inden yoksun kalındı ı ileri sürülerek, kendilerine maddi ve manevi tazminat ödenmesi istemiyle açılan davanın, DAR YARGI YER NDE çözümlenmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacılar : 1- F.A.
2- Z. A. adına velayeten Anne F.A.
Vekili : Av. H.B.
Davalılar : 1- GAP SULAMA B RL BA KANLI I
Vekili : Av. H.G.
2- Dicle Elektrik Da ıtım A. .(DEDA)(Yalnızca Adli Yargıda)
Vekili : Av. A.K.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacılar vekili, müvekkillerinin murisi maktül A. C. A.'ın, 07/07/2015 tarihinde Akçakale İçesi Yazlıca Mahallesinde bulunan tarlasını sulamak için giderken elektrik çarpması sonucu hayatını kaybetti ini; jandarma olay yeri inceleme raporunda ve dosyada bulunan bilirki i raporunda, olayda ölenin kusursuz, dikkatsiz ve tedbirsiz hareket eden davalının ise kusurlu oldu unun; olayın meydana geli ekline göre elektrik panosunun elektrik akımı ve elektrik düzene i açısından yanlış ba lanmasından dolayı adı geçenin öldü ünün belirtildi ini; müvekkillerinin tek geçim kayna ı olan murisin ölümüyle tamamen destekten yoksun kaldıklarını ifade ederek; fazlaya ili kin hakları saklı kalmak kaydıyla, müvekkilleri için 1.000'er TL maddi, daha sonra arttırılmak üzere 50.000'er TL manevi olmak üzere toplam 102.000 TL destekten yoksun kalma tazminatının tahsiline karar verilmesi istemiyle GAP Sulama Birli i Ba kanlı ı ile DEDA 'a kar ı adli yargı yerinde dava açmı tır.

II. UYU MAZLI A L K N B A VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

2. Akçakale Asliye Hukuk Mahkemesinin 22/02/2017 tarihli ve E.2015/268, K.2017/115 sayılı kararı ile, uyu mazlı ın esası incelenerek davanın kabulüne, davalı DEDA aleyhine açılan davanın reddine karar verilmi , bu karara kar ı GAP Sulama Birli i Ba kanlı ı vekilince istinaf yoluna ba vurulmu tur.

3. Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesinin 14/07/2017 tarihli ve E.2017/503, K.2017/524 sayılı kararı ile, Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin ilamlarında Sulama Birli inin kamu kurumu niteli inde oldu u, bir kamu tesisinin gerek yapılmasındaki, gerekse kullanılması veya muhafazasındaki kusurdan do an zararların idari karar ve eylemlerden do an zararlar niteli inde bulundu u, bu zararların ödetilmesi isteklerinin 11/02/1959 günlü ve 17/15 sayılı Yargıtay çtihadı Birle tirme Kararı'nın II. bendi hükmünce tam yargı davasının konusunu olu turdu u, bu davaların ise 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesi hükmünce idari yargı yerinde açılması gerekti inden bahisle, istinaf ba vurusunun kabulü ile esası incelenmeksizin Akçakale Asliye Hukuk Mahkemesinin 2015/268 Esas, 2017/115 Karar sayılı kararının kaldırılmasına; HMK'nın353/a-4 bendi gere ince uyu mazlı ın idari yargı tarafından çözümlenmesi gerekti inden, mahkemenin görevli olmamasına ra men davaya bakımı olması nedeni ile HMK 114/b ve 115. maddelerine göre yargı yolu konusunda bir karar verilmek üzere dosyanın kararı veren mahkemeye gönderilmesine karar vermi tir.

4. **Akçakale Asliye Hukuk Mahkemesinin 25/10/2017 tarihli ve E.2017/304, K.2017/429 sayılı kararı ile,** davanın yargı yolu yönünden reddine karar verilmi ve bu karar kesinle mi tir. Kararın ilgili kısmı öyledir:

"... tüm dosya kapsamı ve deliller birlikte de erlendirildi inde; Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin 2014/5195 Esas, 2014/6959 Karar sayılı ilamı ve Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin 2013/1838 Esas, 2013/6023 Karar sayılı ilamı ve Danı tay 10. Dairesinin 2016/746 Esas, 2017/197 Karar sayılı ilamlarında da sulama birli inin yasalar uyarınca kurulmu ve yükümlülü ü yine kamu yasalarından do an bir yükümlülük oldu u, kullanılması ve muhafazasından do an kusurların idari karar ve eylemlerden do an zararlar niteli inde bulundu u, bu davaların 2577 Sayılı dari Yargılama Usulü Kanununun 2. Maddesi gere ince idari yargı yerinde görülmesi gerekti i..."

5. Davacılar vekili bu kez; murislerinin hayatını kaybetmesi olayında hizmet kusuru bulundu unu ileri sürerek destekten yoksun kalma kar ılı nda müvekkillerinden e F. için 154.533,49 TL, çocuk Z. için 50.110.03 TL olmak üzere toplam 204.643,52 TL maddi, duyulan elem, ızdırap ve üzüntü kar ılı nda her müvekkili için ayrı ayrı 50.000 TL manevi olmak üzere toplam 304.643.52 TL tazminatın olay tarihinden itibaren i leyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle GAP Sulama Birl i Ba kanlı ı'na kar ı idari yargı yerinde dava açmı tir.

B. dari Yargıda

6. **anlurfa 1. dare Mahkemesinin 19/02/2021 tarihli ve E.2019/1485 sayılı kararı ile,** uyu mazlı ın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli oldu u gerekçesiyle Mahkemelerinin görevsizli ine, 2247 sayılı Uyu mazlık Mahkemesinin Kurulu ve leyi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyu mazlık Mahkemesince karar verilmeye kadar ertelenmesine karar verilmi tir. Kararın ilgili kısmı öyledir:

"...mevzuat hükümleri gere ince davalı sulama birli inin kendisine devredilen tesislerin bakım ve onarımından sorumlu oldu u, dava konusu olayın meydana geldi i ta inmazın, davalı GAP Sulama Birli inin sorumluluk alanında yer aldı ı ve taraflar arasında her ne kadar abonelik sözleşmesi imzalandı na ili kin bilgi veya belge bulunmamakta ise de, fiilen müteveffanın sulama birli inin hizmetlerinden yararlandırıldı ı, taraflar arasındaki hukuki ili kinin fiilen sa landı ı anla ılmaktadır.

Yukarıda anılan mevzuat hükmü gere ince özel hukuk hükümlerine tabii olan davalı ile davacı arasında ücret kar ılı nda sulama suyu teminine ili kin özel hukuk ili kisinden kaynaklanan uyu mazlı ın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli oldu u sonuç ve kanaatine varılmış tır."

III. LG L HUKUK

7. 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun " dari Dava Türleri ve dari Yargı Yetkisinin Sınırı" ba lıklı 2. maddesinde, idari dava türleri: a) dari i lemler hakkında yetki, ekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları, b) dari eylem ve i lemlerden dolayı ki isel hakları do rudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz artla ma ve sözleşmelerinden do an uyu mazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyu mazlıklara ili kin davalar olarak sayılmış tır.

8. Anayasa'nın 168. maddesinde;

"Tabiî servetler ve kaynaklar Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bunların aranması ve i letilmesi hakkı Devlete aittir. Devlet bu hakkını belli bir süre için, gerçek ve tüzelki ilere devredebilir. Hangi tabiî servet ve kayna ın arama ve i letmesinin, Devletin gerçek ve tüzelki ilerle ortak olarak veya do rudan gerçek ve tüzelki iler eliyle yapılması, kanunun açık iznine ba lıdır. Bu durumda gerçek ve tüzelki ilerin uyması gereken artlar ve Devletçe yapılacak gözetim, denetim usul ve esasları ve müeyyideler kanunda gösterilir." denilmek suretiyle devletin do al kaynakların aranması ve i letilmesi hakkını Kanun'la belli esaslar ve süreler için gerçek ve tüzel ki ilere devredilebilece i kabul edilmiştir.

9. 18/12/1953 tarih 6200 sayılı Devlet Su leri Genel Müdürlü ünün Te kilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 1-23. maddeleri 02/07/2018 tarihi ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 69. maddesi ile ilga edilmiştir.

10. DS Genel Müdürlü ünün görev ve yetkileri kapsamında çıkarılan, sulama birliklerine ili kin 08.03.2011 tarih ve 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" ba lıklı 1. maddesi öyledir:

"(1) Bu Kanunun amacı; ülkenin su varlık ve kaynaklarının rasyonel kullanımı maksadıyla umumi suların faydalanmak üzere Devlet Su leri Genel Müdürlü ü tarafından in a edilmiş veya halen in a edilmekte olan ya da in a edilmesi planlanan sulama tesislerini gayelerine uygun ekilde kullanmak, i letmek, Devlet Su leri Genel Müdürlü ünün onayını almak suretiyle i lettirmek, bu tesislerin bakım, onarım ve yönetim sorumlulu unu yürütmek, tesisi geli tirmeye yönelik yeni projeler yapmak, yaptırmak veya tesisi yenilemekle görevli sulama birliklerinin kurulu u, organlar ile görev ve yetkilerini düzenlemektir.

(2) Sulama birlikleri kamu tüzel ki ili ne sahip olup, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde özel hukuk hükümlerine tabidir."

11. "Tanımlar" ba lıklı 2. maddesi öyledir:

"...i) Su kullanıcı: Görev alanında sulama yapan veya yapacak olan gerçek ya da tüzel ki iyi,

j) (De i ik:19/4/2018-7139/46 md.) Su kullanım hizmet bedeli tarifesi: Su kullanıcılarına suyun ula tırılması, birli in tüzel ki ilik kazanmasından önce görev alanı içinde açılmı olan yeraltı suyu kuyuları ile yapılanlar da dâhil olmak üzere sulamadan dönen fazla suyun uzakla tırılması, birli in sorumlulu undaki sulama tesisinin mütemmim cüzü olan servis yolları için birlikçe yapılan yönetim, bakım ve onarım, yatırım geri ödeme, finansman, personel, mal ve hizmet alım ve enerji kullanım giderleri gibi her türlü gideri kar ılayacak ekilde, sulama birliklerince su kullanım hizmet bedellerinin belirlenmesinde asgari de er olarak alınan ve Bakan tarafından onaylanan tarifeyi..."

12. "Birli in görev alanı ve çalı ma konuları" ba lıklı 3. maddesi öyledir:

"(1) Birliklere devredilen tesislerin hizmet alanı, birliklerin görev alanı olup sınırları, kapsamı ve ismi DS tarafından belirlenir.

(2) Bir görev alanı içerisinde aynı amaçla birden fazla birlik kurulamaz.

(3) Birlik, devraldı ı tesislerin i letme, bakım, onarım ve yönetim sorumlulu unu çerçeve ana statüde ve devir sözleşme mesinde yer alan esaslara uygun olarak yürütür.

(4) Birli in çalı ma konuları unlardır:

a) Görev alanı içerisinde yer alan tesislerin i letme, bakım, onarım, yönetim ve yenileme hizmetlerini usul ve esaslarına uygun olarak yapmak.

b) Katılım payını, su kullanım hizmet bedelini ve uygulanan cezaları tahsil etmek.

c) Devraldı ı tesislerin yatırım bedellerini geri ödemek.

ç) Devraldı ı tesisi DS 'nin onayını almak suretiyle geli tirmek, bu tesis ile ilgili yeni projeler yapmak veya yaptırmak.

d) Görev alanı içerisinde su miktarına ba lı olarak ekilecek bitki desenini Tarım ve Köyi leri Bakanlı ının ilgili birimleri ile i birli i yaparak planlamak.

e) Görev alanı içerisinde öngörülen üretim hedeflerinin gerçekte mesine katkıda bulunmak üzere gerekli tedbirleri almak.

f) Sulama ve di er tarımsal konularda faaliyet gösteren kurumlarla i birli i yaparak ara tırma, geli tirme ve e itim çalı malarında bulunmak.

g) Amaç ve görevleri ile ilgili konularda ulusal ve uluslararası geli meleri takip etmek.

) Ortak tesisler için DS 'ce sarf olunan i letme ve bakım masraflarından kendi payına dü en miktarı ödemek."

13. "Denetim ve birlik mallarının durumu" ba lıklı 18. maddesi öyledir:

"(De i ik: 19/4/2018-7139/49 md.) (1) Birliklerin denetimi DS veya Bakanlık tarafından yapılır. Birlikler mali yönden yılda bir defa ayrıca Maliye Bakanlı ının denetimine tabidir. Bu denetimler sonucunda düzenlenecek raporların bir örne i, gerekli i lemelerin yapılması için Bakanlı a gönderilir.

(2) Denetim sonucunda birli in zarara u ratıldı ının tespit edilmesi halinde 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 71 inci maddesi hükümleri uygulanır.

(3) Birlikler, Sayı tay tarafından do rudan denetlenebilir.

(4) Birli in devraldı ı sulama tesisi ve bütünleyici parçaları Devlet malı olup, bunlara zarar verenler hakkında 5237 sayılı Kanunun kamu malına zarar verme ile ilgili ceza hükümleri tatbik olunur."

14. "Birlik tüzeli ki ili inin sona ermesi" ba lıklı 20. maddesi öyledir:

"(De i ik: 19/4/2018-7139/50 md.) (1) Birli in amacına ula amayaca ının tespit edilmesi durumunda birlik, DS 'nin teklifi üzerine Bakan onayı ile feshedilir.

(2) Birli in tasfiyesi DS tarafından yürütülür. Tasfiyenin usul ve esasları çerçeve ana statü ile düzenlenir.

(3) Tüzeli ki ili i sona erdirilen sulama birlikleri tarafından i letilen sulama tesisleri hakkında 18/12/1953 tarihli ve 6200 sayılı Devlet Su leri Genel Müdürlü ünün Te kilat ve Görevleri Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.";

15. 19/04/2018 tarihli 7139 sayılı Kanun'un 51. maddesi ile bu Kanun'a eklenen Ek 1. maddesi öyledir:

"(1) Birlik görev alanında yer alan her su kullanıcı gerçek ve tüzeli ki i sulama tesisinden faydalanabilmek için o birli e üye olmak zorundadır.

(2) lk üyelik kaydı sırasında bir defaya mahsus olmak üzere DS 'nin belirledi i katılım payı tahsil edilir.

(3) Birlik üyeleri birlik tarafından tahakkuk ettirilen su kullanım hizmet bedelini ve borçlarını düzenli olarak ödemek, birlik tarafından su yetersizli ine ba lı olarak yapılan ekim planlamasına uymak, sulama planlaması ve su da itim ve münavebe programlarına katılmak, arazisi üzerinde yer alan sulama tesisini korumak, ki isel kusurlarından dolayı meydana gelen zararları gidermek, aksi takdirde bu zararları gidermek için birli in yapaca ı her türlü harcamayı birli e ödemek, birli in sorumlulu unda olan tesisler ile kullanılan her türlü ekipmana zarar vermemek, zarar verilmesi durumunda bu zararı tazmin etmek, birli in sorumlulu unda olan tesisler üzerinde yapılan i letme, bakım ve onarım çalı maları için arazisine girilmesine izin vermek ve sulama tesisinden faydalanma sözleşmesini imzalamak zorundadır.

(4) Su kullanıcı olma vasfını kaybedenlerin üyelikleri resen sonlandırılır.

(5) Birlikler gelirlerini, birlik ana statüsünde belirtilen usul ve esaslara uygun olarak tahsil eder. Birlikler vadesinde ödenmeyen alacaklarını genel hükümlere göre tahsil eder.

(6) Birlik görev alanı dı nda kalan su kullanıcılarından, suladıkları her dekar arazi ba na su kullanım hizmet bedelinin iki katı ücret alınır.

(7) Birli e Bakan tarafından görevlendirilen kamu personeli Ba kan, görevlendirme süresince kurumundan aylıklı izinli sayılır ve kadrosuna ba lı olarak ödenen her türlü aylık, mali ve sosyal haklarının kurumu tarafından ödenmesine devam olunur. Bu ekilde görevlendirilenlere, damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın, sulama birli i hizmet alanı 1.000 hektara kadar olanlar için (10.000) gösterge rakamının, 1.000 hektar dâhil 10.000 hektara kadar olanlar için (15.000) gösterge rakamının ve 10.000 hektar ve fazla olanlar için (20.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda her ay huzur hakkı ödenir. Ba kana ödenecek huzur hakkı prime esas kazanca dâhil edilmez.

(8) Yapılan denetimler sonucunda maksadına ula amayaca ı tespit edilen sulama birlikleri, sulama tesislerinden beklenen faydanın ve sürdürülebilir i letme yönetiminin sa lanabilmesi maksadıyla ve DS 'nin gerekli görmesi halinde Bakan onayıyla bu birliklerden birinin tüzeli ki ili i altında birle tirilebilir. Birle meye dâhil edilen sulama birliklerinden fesholunan birlik veya birliklerin tüzeli ki ili i, Bakan onayı tarihi itibarıyla kendili inden sona erer. Birle menin onay tarihinden itibaren bir ay içerisinde, bünyesinde birle tirme i lemi yapılan birli in ana statüsünde bu birlik tarafından gerekli de i iklikler yapılarak Bakanlı a sunulur. Birle tirme öncesi birli e üye olan su kullanıcılarının birlik

üyelikleri, birlemeden sonra da devam eder. Birliklerde görev yapanların, birle tirme öncesine ait mali ve cezai sorumlulukları devam eder. Fesih i lemleri sonucu tüzel ki ili i sona eren birliklerin personeli, ta nır ve ta nıma malvarlı ı, hakları, borç ve alacakları bünyesinde birle tirme i lemi gerçekte tirilen birli e geçer."

16. "Mevcut birlikler" ba lıklı Geçici 1. maddesi öyledir:

"(1) Bu Kanunun yürürlü e girdi i tarihte 26/5/2005 tarihli ve 5355 sayılı Mahalli dare Birlikleri Kanununa göre kurulmu olan sulama birlikleri onsekiz ay içinde durumlarını bu Kanuna uygun hale getirmek zorundadır. Aksi takdirde bu birliklerin tüzel ki ili i kendili inden sona erer ve bu birlikler valinin görevlendirece i vali yardımcısı ba kanlı nda; defterdarlık, tarım il müdürlü ü, DS bölge müdürlü ü ve il mahalli idareler müdürlü ü yetkililerinden olu an tasfiye komisyonu tarafından en geç iki ay içinde tasfiye edilir. Birli in tüm hak, alacak, borç ve 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olmayan personeli ile birli e ait ta nır ve ta nıma lar bu Kanuna istinaden kurulan yeni birli e devrolunur...."

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

17. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı nda, Üyeler ükri BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/06/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, Kanun'un 14. maddesine göre olumsuz görev uyu mazlı ı bulundu unun ileri sürülebilmesi için davanın " tarafları, konusu ve sebebinin aynı" olması ko ulunun öngörülümü bulunması kar ısında, adli ve idari yargı yerleri arasında her iki yargı yerinde ortak taraf olan "GAP Sulama Birli i Ba kanlı ı" yönünden görev uyu mazlı ının do du u; idari yargı dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ndan, görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

18. Raportör-Hakim Ta kın ÇEL K'in, davanın çözümünde idari yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

19. Dava, davacıların murisinin tarlasını sulamaya giderken elektrik çarpması sonucu hayatını kaybetmesi olayında, davalı Sulama Birli inin hizmet kusuru bulundu u ve ölenin deste inden yoksun kalındı ı ileri sürülerek, kendilerine maddi ve manevi tazminat ödenmesi istemiyle açıldı tır.

20. Dava dosyalarının incelenmesinden; davacıların murisi A. C. A.'ın, 07/07/2015 tarihinde, anlıurfa li, Akçakale lçesi, Yazlıca Mahallesi'nde bulunan tarlasına sulamaya giderken GAP Sulama Birli inin sorumluluk alanında kalan 25 Nolu YAS Sulama Kuyusunda elektrik çarpması sonucu hayatını kaybetti i; meydana gelen olayda, GAP

Sulama Birli i'nin kusuru bulundu undan bahisle, destekten yoksun kalma kar ılı nda maddi ve manevi zararlarının tazmini istemiyle adli ve idari yargı yerlerinde dava açıldı ı anla ılmı tr.

21. Dosyadaki bilgi ve belgeler ile yasal düzenlemeler birlikte de erlendirildi inde; davalı konumunda bulunan GAP Sulama Birli i'nin, mevzuat hükümleri do rultusunda, ülkenin su varlık ve kaynaklarının rasyonel kullanımı maksadıyla kamu tüzel ki ili ini haiz Kanun'la kurulmu bir kamu kurulu u oldu u ve yürütmesi gereken hizmeti gere i gibi yerine getirmemesi nedeniyle meydana geldi i iddia edilen zararın giderilmesi amacıyla davanın açıldı ı anla ılmaktadır.

22. Böyle olmakla birlikte, bu kurulu un ki ilere sa ladı ı hizmete ili kin i lemlerinin yargısal denetimini yapacak yargı düzenini belirleyebilmek için, i lemin özel hukuk ili kilerinden veya kamusal yetkilerin kullanılmasından do up do madı ına bakıldı nda; taraflar arasında abonelik ili kisinden kaynaklanan herhangi bir iddia ve savunmada bulunulmadı ı; elektrik panosunun elektrik akımı ve elektrik düzene i açısından yanlı ba lanmasından dolayı ölüm olayının, dolayısıyla zararın gerçekleş ti inin iddia edildi i görülmektedir.

23. darenin yürütmekle yükümlü bulundu u kamu hizmetine ili kin olarak uygulamaya koydu u plan ve projenin hukuka aykırı oldu u nedeniyle iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılacak davalar ile idarenin aynı plan ve projeye göre meydana getirdi i yol, kanal, baraj, suyolları, su ebekesi gibi tesislerin kurulması, i letilmesi ve bakımı sırasında ki ilere verdi i zararların tazmini istemiyle idari eylem ve i lemlerden dolayı ki isel hakları muhtel olanlar tarafından açılacak davaların görüm ve çözümünün, iptal ve tam yargı davaları kapsamında yargısal denetim yapan idari yargı yerine ait oldu u, idarece herhangi bir aynı hakka müdahalede bulunuldu u, özel mülkiyete konu ta nınmaza kamula tırmasız el atıldı ı veya plan ve projeye aykırı i görüldü ü iddiasıyla açılacak müdahalenin men'i ve meydana gelen zararın tazmini davalarının ise, mülkiyete tecavüzün önlenmesine ve haksız fiillere ili kin özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde çözümlenece i, yerle ik yargısal içtihatlarla kabul edilmi bulunmaktadır.

24. Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve i lemlerinden do an zararı ödemekle yükümlü oldu u kurala ba lanmı olup, bununla birlikte idarenin yürütmekle görevli oldu u bir hizmetin kurulu unda, düzenleni inde veya i leyi inde nesnel nitelikli bozukluk, aksaklık veya bo luk olarak tanımlanabilen hizmet kusurunun hizmetin kötü i lemesi veya hiç i lememesi hallerinde gerçekleş ti i ve bunun idarenin tazmin yükümlülü ünün do masına yol açtı nda ku ku bulunmamaktadır.

25. Bu durumda açılan davanın, taraflar arasında yapılan sözle me hükümlerine göre de il, idarenin plan ve proje kapsamında yürütmekle yükümlü bulundu u kamu hizmetine ili kin olarak kurulmu bir i leme kar ı ya da bu nitelikteki i lem ve eyleminden do an zararların tazminine yönelik olarak 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1. maddesinde belirtilen dava türlerinden olması nedenleriyle, uyu mazlı ın dari Yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i sonucuna varılmı tr.

26. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; anlıurfa 1. dare Mahkemesinin 19/02/2021 tarihli ve E.2019/1485 sayılı ba vurusunun reddi gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde DAR YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. anıurlfa 1. dare Mahkemesinin 19/02/2021 tarihli ve E.2019/1485 sayılı BA VURUSUNUN REDDİNE,

07/06/2021 tarihinde, OY BİRLİKLE KESİMLİ OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Bırol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN